

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

Qvæstio XCVIII. An autem in templis imagines tolerari non possunt, quæ
pro libris sint imperitæ multitudini?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

quit, nec se cuiquam ostendit: Quoad nostrum intelligendi modum, qui phantasmata specularum, effigiari potest. Atque ut illud est secundum Scripturam; sic hoc non est contra, quin est iuxta eandem.

b Deut. 27. 15. Maledictus homo, qui fecit sculptile, & conflatile, abominationem Domini. &c.

d **RESP.** Eo fine, ut Adoretur, verum est.

e Deut. 7. 5. Aras eorum, scilicet Idololatrarum, subvertite & confringite, statuas & sculptilia comburite. 4. Reg. 18. 3. 4. Fecitque quod erat bonum coram Domino: ipse dissipavit Excelsa, & contriuit statuas. Confrigitque serpentem aneum. *f* Plal. 96. 7. Confundantur omnes qui Adorant sculptilia *g* Leuit. 26. 1. Non facietis vobis idolum & sculptile, nec ritulos erigatis, nec insignem lapidem ponetis in terra vestra.

¶ T **ADORETIS** eum. Deut. 12. 3. Dissipate aras eorum, & Confringite statuas, & idola comminuite &c. Adorantium ea diuino cultu latræ.

Hab. 2. 18. Quid prodest sculptile, quia finxit illud fictor suus conflatile, & imaginem falsam, quia sperauit in figmento fictor eius, ut faceret simulacra multa?

RESP. Ut supra, scilicet. Ut adoraret.

Zach. 10. 2. Simulacra locuta sunt inutile, & diuini viderunt mendacium. Et somnatores locuti sunt frustra, vanè consolabantur: idcirco affligentur &c.

RESP. Ita Gentiles: ut nos Christiani minime sumus Gentiles.

b Luc. 16. 29. Habent Moysen & Prophetas, audiant illos: *Ioh.* 5. 39. Scrutamini Scripturas: illæ sunt, quæ testimonium perhibent de me. 2. *Tim.* 3. 16. Omnis Scriptura diuinitus inspirata, utilis est ad docendum.

b **RESP.** Oportet ista facere; & imaginum cultum non omittere. Docet Scriptura; docet & pictura seu sculptura suo modo: Haec vide; illam audi: ex vtraque ædificeris.

QVÆSTIO XCVIII.

An autem in templis imagines tolerari non possunt, quæ pro libris sint: imperita multitudini?

† Minimè **RESP.** *†* Maxime possunt ac debent tolerari. Neque enim decet nos imaginum ritum, usum, ac cultum, negando, sapientiores esse Deo, qui suam Ecclesiam * & mutis simulacris *a*, *†* & viua prædicatione verbi sui vult erudiri *b*.

a *Ier.* 10. 8. 10. *Hab.* 2. 18. 19. *Zach.* 10. 2. *b* *Lu.* 16. 29. *Ioh.* 5. 39. 2. *Tim.* 3. 16. 17.

a *Ier.* 10. 8. *Doctrina vanitatis eorum* Quorum? Idololatrarum, lignum & argentum, inuolutum opus artificis &c. Dominus autem Deus verus est, ipse Deus viuens.

RESP. Deus, & Imago Dei, differunt toto genere infinitè: Sic & vtriusque cultus.

DOMINICA XXXVI.

QVÆSTIO XCIX.

Quid sancit Deus † secundo † Tertio
præcepto?

RESP. Ut non solum execrando *a*, aut peierando *b*, verum etiam temere iurando *c*, nomen Dei contumeliosè aut irreuerenter ne usurpemus: neue tacendo aut conuiuendo, horrendis istis sceleribus communicemus *d*: sed sacrosancto Dei nomine non nisi summa cum religione & veneratione utamur *e*: ut vera & constanti confessione *f*; inuocatione *g*, omnibus deniq; verbis & actionib; nostris, ipse celebretur *h*.

a *Lcu.*